

Niittylä

6.6.2003

BESTÄMMELSER OM PERSONALFRÅGOR SOM SKALL TAS IN I FÖRVALTNINGSSTADGAN

Lagen om kommunala tjänsteinnehavare och lagen om ändring av kommunallagen träder i kraft 1.11.2003. Detta innebär dels att tjänstestadgorna inte längre tillämpas efter detta datum (se bilaga 2 till detta cirkulär, s. 2), dels att en del nya bestämmelser träder i kraft. Därför måste man i instruktioner (t.ex. i förvaltningsstadgan) ta in vissa bestämmelser, närmast då om utövande av beslutanderätt i frågor som regleras i ovannämnda lagar.

Lagen om kommunala tjänsteinnehavare innehåller ett stort antal bestämmelser som anknyter till beslutsfattande. Om bestämmelser om delegering av beslut i dessa frågor inte tas in i instruktionen, är det fullmäktige som skall besluta om dem (om inte någon lag särskilt föreskriver att det är en viss myndighet som har beslutanderätten).

Finlands Kommunförbund har gett ut en mall för förvaltningsstadga. Förutom en grundmall innehåller publikationen anvisningar som uttryckligen gäller bestämmelser om befogenheter i personalfrågor. Nedan kompletteras dessa anvisningar med ändringar som förutsätts av den nya lagstiftningen.

I frågor om delegering av beslutanderätt handlar det om att denna överförs till ett organ med många ledamöter eller till en tjänsteinnehavare.

Bestämmelser om befogenheter som det kan vara ändamålsenligt att ta in i förvaltningsstadgan, eftersom de gäller alla kommunala myndigheter**KAPITEL XX: Befogenheter i personalfrågor**

- Tillämpning av bestämmelserna i kapitlet
- Befogenheter vid inrättande eller indragning av tjänster
- Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande
- Behörighetsvillkor
- Ansökan om tjänst
- Anställning i tjänste- och arbetsavtalsförhållande
- Prövotid
- Tjänstledighet och arbetsledighet
- Beviljande av bisysslotillstånd och förbud mot bisyssla
- Begäran om upplysningar om hälsotillstånd samt beordrande av kontroller och undersökningar
- Ombildning av till deltidsanställning
- Förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande
- Avstängning från tjänsteutövning
- Behandling av yrkanden som gäller löne- och andra ekonomiska förmåner.
- Upphävande av anställning och permittering
- Tjänsteinnehavares befogenheter i personalfrågor

Niittylä

6.6.2003

Kapitel XX

Befogenheter i personalfrågor

§

Tillämpning av bestämmelserna i kapitlet

Beslut i frågor som anknyter till tjänsteförhållande och tjänsteinnehavare och som regleras i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/03) eller i en annan lag, fattas av styrelsen, om inte annat sägs i lagen eller förvaltningsstadgan eller en annan instruktion.

Motivering: Inom ett visst organs uppgiftsområde kan det finnas behov att i personalfrågor avvika från bestämmelserna i förvaltningsstadgan. Då tas en bestämmelse om detta in i instruktionen för kommunstyrelsen eller vederbörande organ, och förvaltningsstadgan är i så fall subsidiär i förhållande till instruktionen.

Bestämmelserna om befogenheter i personalfrågor tillämpas alltså i följande ordning:

- instruktionen för kommunstyrelsen/annat organ
- kommunens förvaltningsstadga

§

Befogenheter vid inrättande och indragning av tjänster samt vid ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande.

Fullmäktige beslutar om inrättande och indragning av tjänster samt om ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande, om inte annat sägs i förvaltningsstadgan eller instruktionen för organet i fråga.

Motivering: Paragrafen motsvarar 45 § i kommunallagen efter ändringen som träder i kraft 1.11.2003. Om kommunen eller samkommunen inte anser det vara nödvändigt att delegera de frågor som nämns i paragrafen till andra organ, behöver paragrafen inte alls tas in i förvaltningsstadgan. Kommunen eller samkommunen kan själv bestämma för vilka tjänster beslutanderätten delegeras till andra organ samt avgöra om bestämmelserna tas in i förvaltningsstadgan eller i en annan instruktion.

§

Ansökan om tjänst

Tjänsten ledigförklaras av den myndighet som skall tillsätta tjänsten. En tjänst som tillsätts av fullmäktige ledigförklaras dock av kommunstyrelsen.

Förutom på de grunder som anges i 4 § 3 mom. lagen om kommunala tjänsteinnehavare, kan en person anställas i tjänsteförhållande, om han skött motsvarande uppgifter i kommunen i arbetsavtalsförhållande eller i ett tidsbundet tjänsteförhållande under en tid av minst sex månader/ett år.

Motivering: Enligt 4 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare kan i en instruktion, förutom bestämmelserna ovan, också fastställas andra jämförbara grunder för anställning i ett tjänsteförhållande utan ansökningsförfarande. Kommunen bör pröva om bestämmelsen i 2 mom., som motsvarar bestämmelsen i mallen för tjänstestadga, behövs och i så fall bestämma tiden. Enligt bestämmelsen ovan kan man i

Niittylä

6.6.2003

förvaltningsstadgan, förutom de grunder som anges i bestämmelsen, även ta in andra jämförbara grunder på vilka ansökningsförfarandet inte behöver följas.

§

Behörighetsvillkor

En särskild förteckning förs över den behörighet som krävs av de anställda.

Enligt 6 § 2 mom. lagen om kommunala tjänsteinnehavare beslutar den myndighet som tillsätter tjänsten om anställning av en person i ett tjänsteförhållande för viss tid, oberoende av de särskilda behörighetsvillkoren.

Motivering: Behörighetsvillkoren finns inte samlade i instruktionen. Det är meningen att kommunen skall föra en särskild förteckning över de gällande behörighetsvillkoren. Andra momentet i paragrafen bygger på bestämmelsen som nämns i den.

§

Val av personal

Fullmäktige beslutar ...
Kommunstyrelsen beslutar ...
Kommundirektören beslutar ...
Nämnden beslutar ...
Direktionen beslutar ...
Tjänsteinnehavaren beslutar ...

Beslut om provotid, avtal om provotid och provotidens längd fattas av den anställande myndigheten.

Motivering: Materiella bestämmelser om provotid och provotidens längd finns i lagen om kommunala tjänsteinnehavare och i arbetsavtalslagen.

§

Förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande

I de fall som avses i 24 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare är det styrelsen eller den myndighet som beslutar om anställning som i vardera fallet beslutar om förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande.

yy§

Tjänst- och arbetsledighet

Om inte annat följer av xx §, beslutar kommunstyrelsen, nämnden och direktionen om beviljande av tjänstledighet för underställd personal.

En vikarie förordnas vid behov av den myndighet som beviljar tjänst- eller arbetsledighet. Samma myndighet beslutar även om anställning av en vikarie.

Niittylä

6.6.2003

Motivering: Enligt xx § förvaltningsstadgan är det i allmänhet en tjänsteinnehavare i chefsställning som skall bevilja tjänst- och arbetsledighet. Enligt modellen i yy § är det emellertid ett organ som avgör sådana frågor där man måste avväga om ledigheten beviljas med eller utan lön. Också sådana prövningsbaserade tjänst- och arbetsledigheter som varar över 30 dagar borde behandlas av ett organ, även om de beviljas utan lön.

Enligt modellen förordnas vikarien av samma myndighet som beviljar ledigheten. Av tillämpningen av bestämmelserna i modellen följer att en tjänsteinnehavare enligt xx § kan bevilja t.ex. moderskaps- eller föräldraledighet. Enligt yy § förordnar tjänsteinnehavaren också en vikarie för denna tid. Å andra sidan beslutar ett organ om beviljande av tjänst- och arbetsledighet efter prövning, t.ex. för en tid av 35 dagar. Samma förtroendeorgan förordnar också en vikarie. Alternativt kan besluten om beviljande av tjänstledighet och förordnande av vikarie skiljas åt, t.ex. så att en tjänsteinnehavare kan förordna en vikarie för en tid av högst ett år, men om vikariatet är längre än ett år så är det ett organ som förordnar vikarien.

Den allmänna bestämmelsen om delegering av frågor som bygger på tjänste- och arbetskollektivavtalet behövs fortfarande. Den behövs bl.a. för fastställande av löneförhöjningar efter prövning, individuella tillägg och resultatbonus på en lägre nivå än fullmäktige. Denna allmänna delegeringsbestämmelse kan tas in i instruktionen för kommunstyrelsen eller ett annat organ.

§

Bisysstillsättning

Beslut om beviljande av bisysstillsättning samt om emottagande och innehav av bisyssla fattas av styrelsen/nämnden/direktionen.

Motivering: De materiella bestämmelserna om bisysstillsättning och om emottagande och innehav av bisysstillsättning finns i 18 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare och arbetsavtalslagen. Eftersom bisysstillsättning handlar om att arbetstid används till uppgifter som hör till bisysslan, finns det skäl att pröva om det är ändamålsenligt att delegera frågan.

Enligt 18 § skall tjänsteinnehavaren göra anmälan till arbetsgivaren om sådan bisyssla som inte förutsätter att arbetstiden används till den. En arbetsgivare kan på de grunder som anges i lagen förbjuda tjänsteinnehavaren att ta emot eller inneha en sådan bisyssla. Då faller det sig naturligt att överlåta beslutet till samma organ som beslutar om bisysstillsättandet.

§

Avstängning från tjänsteutövning

Beslut om avstängning av en tjänsteinnehavare från tjänsteutövning fattas av ...

Motivering: De materiella förutsättningarna för avstängning från tjänsteutövning anges i 47 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare. Enligt 48 § är det kommunstyrelsen eller någon annan myndighet som fastställs i en instruktion som beslutar om avstängning från tjänsteutövning. Om avstängning av kommundirektören beslutar dock fullmäktige (före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt besluta om detta). När det gäller avstängning av ledande tjänsteinnehavare har 48 § en något avvikande bestämmelse. Det är kommundirektören eller en annan ledande tjänsteinnehavare som

Niittylä

6.6.2003

anges i instruktionen som beslutar om avstängning av tjänsteinnehavare i andra fall än interimistisk avstängning av kommundirektören.

Om en kommun eller samkommun anser att bestämmelsen om beslutsfattande i 48 § är ändamålsenlig, behövs inte andra bestämmelser tas in i förvaltningsstadgan. I annat fall bör man i förvaltningsstadgan eller en annan instruktion ta in de bestämmelser som behövs.

§

Upphörande av anställning och permittering

Beslut om upphörande av anställning och om permittering fattas av den anställande myndigheten.

Motivering: Bestämmelsen hänger samman med föregående bestämmelse om den myndighet som beslutar om val av personal. I allmänhet är det ändamålsenligt att det är samma myndighet som beslutar om anställning och upphörande av anställning. Med upphävande av anställning avses uppsägning eller hävning av tjänste- eller arbetsavtalsförhållande och hävning av arbetsavtal under provotid. Även när tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren själv säger upp sig eller häver avtalet, är förfarandet detsamma.

xx §

Tjänsteinnehavares beslutanderätt i personalfrågor

Kommundirektören och zzzz beslutar om följande personalfrågor för sina underställda:

- 1) beviljande av semester
- 2) beviljande av sådan tjänstledighet eller arbetsledighet som tjänsteinnehavare och arbetstagare har ovillkorlig rätt till enligt lagstiftningen, tjänste- och arbetskollektivavtalet och tjänstestadgan;
- 3) beviljande av tjänstledighet och arbetsledighet efter prövning för högst 30 kalenderdagar i sänder, ifall det därvid inte gäller att överväga hur mycket lön som skall betalas under tjänstledigheten eller arbetsledigheten;
- 4) tjänstereseförordnande för underställda tjänsteinnehavare och arbetstagare;
- 5) förordnande vid behov av personalen att utföra mertids-, övertids-, lördags- och söndagsarbete samt att vara i beredskap;
- 6) begäran om upplysningar om hälsotillstånd och förordnande av kontroller och undersökningar av hälsotillstånd.

Motivering: Beslut i personalfrågor kan i instruktionen för organet alternativt överföras till ett organ. Vill man få till stånd en enhetlig praxis, är det dock tillrådligt att ta in bestämmelser om detta i förvaltningsstadgan. Om det i instruktionen för ett organ finns en bestämmelse om samma sak, åsidosätter den bestämmelsen i förvaltningsstadgan.

I paragrafen saknas bestämmelser som delvis ingår i tjänstekollektivavtal, t.ex. i fråga om beslut om erfarenhetstillägg. För att få till stånd en enhetlig praxis är det bäst att delegera beslut om detta till den tjänsteinnehavare som svarar för personalfrågor. Bestämmelser om detta kan tas in i förvaltningsstadgan eller i instruktionen för det organ under vilket tjänsteinnehavaren lyder.